

AUTÈ

L'os Goiat ja té nou collar GPS

octubre 2018

N. 44

ÈXIT DE L'OPERACIÓ DE CAPTURA I SUBSTITUCIÓ

Agents Rurals i tècnics del Consell Generau van treballar en equip

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT DE LA GENERALITAT

www.cudos-consultors.com

Jurídic · Laboral · Fiscal · Comptable · Assegurances · Trànsit · Gestoria · Finques

Plaça Pau Casals, 6 pral.
25600 BALAGUER
T 973 45 05 55 F 973 45 08 09

Passeig de Ronda, 57 baixos
25006 LLEIDA
T 973 28 28 18 F 973 28 29 89

Av. Maladeta, 19 baixos
25530 VIELHA
T 973 64 32 32 F 973 64 32 32

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeg dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

112

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, Vielha)	973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, Vielha)	973 643 140
Dispensari Arties	973 642 847
Dispensari Bossòst	973 648 211
Dispensaris Les, Canejan, Bausen	973 648 229
Dispensari Salardú	973 645 818
Dispensari Arres	973 642 694
Dispensari Es Bordes	973 642 039

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (Vielha)	973 642 585
Farmàcia Català (Vielha)	973 642 346
Farmàcia Almansa (Bossòst)	973 648 219
Farmàcia Almansa (Les)	973 647 244
Farmàcia Palà (Baqueira)	973 644 462
Farmaciola Palà (Arties)	973 644 346
Farmaciola Català (Salardú)	973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (Vielha)	973 357 285
Pompiers d'Aran	973 640 080
Guàrdia Civil (Vielha)	973 640 005
Polícia Nacional (Les):	973 648 014
Centre d'allaus d'Aran:	http://lauegi.conselharan.org/

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aue@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'incridible bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

'Garona'

FINS AL 18 DE NOVEMBRE. L'església de Sant Joan d'Arties acull des del passat 12 d'octubre l'exposició "Garona", de l'artista Louis Duran, pintor i gran amant dels Pirineus. Aquesta exposició, organitzada per Musèus Val d'Aran, es podrà gaudir de dilluns a dissabte de 17:00h a 20:00h.

www.fpiei.cat

@IEI_Lleida

#Ileida

Conselh Generau d'Aran

Musèus dera Val d'Aran

INSTITUT D'ESTUDIS ILLERDENCOS

ara lleida

Digital Perce

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

PERIÒDIC D'ARAN
AUÉ

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Val d'Aran @Val_dAran

«El Museo de la #Valdaran permanecerá cerrado del 15 al 30 de octubre de 2018.»

Conselh Generau d'Aran @conselharan

«Era enginheria aranesa @Arantec, entèrpresa especializada entà proporcionar solucions "cloud" entara medicion e contròl de fenomèns mieiambientaus, participe entre es dies 9 e 11 d'octubre en Meteorological Technology World Expo 2018 en Amsterdam»

Vielha e Mijaran @vielhaemijaran

«Gran èxit de participacion ena projeccion deth documentau pes 45 ans dera Còlha Santa Maria de Mijaran. Era Audiovisuau a estat plea tà veir un recuelh des melhors moments dera Còlha, damb aumenatge a Angelina Cases e Lola Beso. #còlhasantamariademijaran #45ans #Vielhadetoti»

Amador @amarqs

«Prumèra nhèu de sason. En Tuc de Sajust (2.535 m), d'ençà de Còth de Baretja. #Bossòst #ValdAran #Pyrenees»

Vielha e Mijaran @vielhaemijaran

«Fomento a començat es òbres de melhora dera N-230 laguens de Vielha, a compdar dera entrada ena carretèra deth Tunèl de Vielha. Ei previst que deman acaben es trabalhs ena Avenguda Calbetó Barra. #VielhaeMijaran #Vielhadetoti»

Exposicions

'Perseguits e Sauvats'

FINS AL 4 DE NOVEMBRE. L'Església de Santa Maria de Mijaran acull fins al pròxim dia 4 de novembre l'exposició "Perseguits i Sauvats. No volien que existíssem", una iniciativa de la Diputació de Lleida que, a través de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, el Patronat de Turisme i la col·laboració dels ajuntaments aranesos i el Conselh, parla dels jueus que van creuar el Pirineu de Lleida a peu, fugint de l'Holocaust durant la Segona Guerra Mundial, deixant el seu país i les seves famílies per poder continuar amb vida. Una exposició que narra una part important i no tan coneguda de la història d'Aran.

Job Dating Vielha

23 D'OCTUBRE. El Palau d'Esports de Vielha acollirà aquest dimarts, de 09:30 a 13:00 el primer Job Dating de la província. Una cita on empreses i potencials treballadors es podran donar cita, un acte organitzat amb la intenció d'afavorir la contractació.

aranTV era television des aranesi
Reportatges, entrevistes e era agenda d'activitats dera Val d'Aran cada dia en aranés.

Canal 51 ena Val d'Aran

De deluns a diuendres entàs 14.45 h e 20.40 h
Dissabtes entàs 08.00 h
Dimenges entàs 08.00 h

Seguís-mos en:
<http://arantv.xiptv.cat>

#Conselh

FORMACION

Talhèr d'IMV en Aran

Es alumnes deth Màster d'Atencion Pre-espitalària e Espitalària Urgenta MAPHU dejà an realizat eth talhèr practic d'Incident damb Multiples Victimes (IMV) e Atencion de Montanha ena Val d'Aran. Aquesta formacion se realitze en colaboracion damb eth Conselh Generau d'Aran damb era participacion deth personau sanitari d'Aran Salut e des Pomièrs d'Aran. Er objectiu ei coordinar eth trabalh deth personau sanitari damb eth personau d'emergéncias, entà méter en situacion es accions d'un e d'auti. Cau arrebrembar que més deth 60% deth personau d'infermeria deth Sistèma d'Emergéncias Medicaus dera Generalitat de Catalonha (SEM) an passat per aguest master pendent es darrèri ans.

ES ALUMNES
AQUERISSEN
CONEISHENCES
SUS MATERIAU
DE MONTANHA,
MANÒBRES DE
SEGURETAT,
FONCIONAMENT
E ESTRUCTURA
DETH GROU
DE RESCAT DE
MONTANHA E
FÒRÇA MÈS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Reemplaçat eth colhar GPS der os Goiat

AGENTS RURAUS E TECNICS DETH CONSELH GENERAU D'ARAN PROCEDIREN ARA SUA CAPTURA ENTÀ CAMBIAR AGUEST ESTURMENT IMPRESCINDIBLE ENTARA SUA LOCALIZACION

TÈXTE: CLARA VILLAR

Goiat, er exemplar mès polemic deth programa de reintroduccion Pyros-LIFE, dejà compde damb un nau colhar GPS entà poder èster localizat. Agents Ruraus e tecnicos deth Conselh Generau d'Aran procediren eth 16 d'octubre ara substitucion d'aguest esturment imprescindible entà poder seguir eth rastre d'aguest mascle en sòn pas pes Pirenèus.

Dejà s'auie hèt un primèr assag de captura entà realizar aguest cambi eth passat dia 12 d'octubre: se procedic ara localizacion e subministrament d'eth dard anestesiant ar os mès, per motius de seguretat des professionals e der animau se desestimèc contunhar damb era operacion. Dempús d'aguest primèr intent arribèc eth definitiu quan, d'après de localizar a Goiat e verificar qu'era zòna a on se trapaue ère mès accessible, se procedic a anestesiar-lo e a reemplaçar eth GPS ath madeish temps que se verificaue eth sòn estat e se li prenièn mòstres.

Ara, des deth Conselh se demane auer aguest mascle tostemp localizat e, un còp aprovat eth protocòu sus eth comportament des ossi reintroducidi, se procedisque tan lèu coma sigue possible ara sua captura e repatriacion.

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT DE LA GENERALITAT

Era durada dera bateria d'aguest esturment depen deth numerò de còps que se verifique era localizacion der exemplar

1995

SE PRODUSÍ ERA PRUMÈRA REINTRODUCCION D'OS RÒI EN TERRITÒRI DAMB ETH PROGRAMA LIFE

16/10

A LÒC ERA CAPTURA DE GOIAT ENTÀ PROCEDIR ATH CAMBI DETH GPS

Protocòu sus eth comportament d'exemplars d'ossi reintroducidi

En darrèr plen deth Conselh s'aprovèc era rectificacion dera mocion en relacion ath programa de reintroduccion der os ròi. Eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, expliquèc que çò que s'a aprovat son modificacions tecnicas de definicion deth document de protocòu sus eth comportament d'exemplars d'ossi reintroducidi, en tot liderar

era urgéncia dera redaccion d'aguest protocòu entà dar-li traslat ara Generalitat, entà que, amassa damb es Gòvèrns espanhòu e francés e es comunitats d'Aragon e Navarra, donguen per bon aguest protocòu e servisque coma huela de rota entà actuar deuant situacions non desirades provocades pes exemplars d'os deth Pirenèu.

SOCIETAT

Milhors servicis tàs discapacitats

Eth SABS e era Federacion ALLEM elaboraràn un estudi entà melhorar era cartèra de servicis que s'aufrissen ena Val d'Aran as personas damb discapacitat intellectuau e malauties mentaus. s'estudiaràn quines son es possibilitats de generar activitats d'òci e tanben de trabalh, e quini an d'èster es recorsi sociaus que s'i an de destinar.

CONSELH GENERAU D'ARAN

CULTURA

Er aranés en Parlament Europèu

Coma representants der IEA-AALO, Ròsa Mari Salgueiro, Josèp Loís Sans e Jèp de Montoya, denoncièren en Intergrop des Minories Tradicionaus deth Parlament Europèu qu'er occitan non ei suenhat ne valorat peth Govèrn Espanhòu.

Amassada damb era Deputacion

ER OBJECTIU D'AGUESTA TROBADA ÈRE ESCOTAR ES DEMANES DETH TERRITÒRI

TÈXTE: **CLARA VILLAR**

Entà mantier ua dinamica d'equip entre era Deputacion de Lhèida e es municipis aranesi, representants d'aguesta institucion s'amassèren damb eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, es conselhèrs deth govèrn aranés e es bailes e presidents des EMD ena sedença deth Conselh Generau d'Aran. Ua amassada qu'auie coma principau objectiu escotar es demanes deth nòste territòri de prumèra man. Laguens dera collaboracion damb era Deputacion, cau destacar tot çò relacionat damb er ambit dera sanitat, en quau an tra-

balhat amassa ena campanha còntra eth càncer de colon o s'a collaborat en aquesiment des nau locaus d'administracion, eth des infraestructures, coma ei eth cas dera dusau fasa deth projècte de milhora dera carretèra de Vilamòs, prevista tà 2019, atau coma eth des servicis, airau en quau un des principaus propòsits de Lhèida ei era extension dera fibra optica a toti es municipis. Damb aguesta amassada quedèc clara era estreta relacion que manten eth govèrn provinciau damb es municipis aranesi, atau coma damb eth Conselh.

Se contunhe treballant en aguesta collaboracion entà melhorar era auferta de servicis as ciutadans aranesi

VAL D'ARAN
Era essència des Pirenèus

Se cerques natura,
aguesta ei era essència des Pirenèus

Conselh Generau d'Aran

BIOSPHERE RESPONSIBLE TOURISM
WORLD LEGACY TOURISM
Finalist in destination leadership

Luis Carlos Medina renóncie as sòns cargues

DEMPÙS D'AGUESTA MEDITADA DECISION, PRENUDA PER MOTIUS PERSONAUS, CESAR RUIZ-CANELA PASSE A AUCUPAR ETH CARGUE DE VICESINDIC PRUMÈR DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

TÈXTE: CLARA VILLAR

A pògui mesi de finalizar era actua legislatura, eth qui auie estat enquiara Vicesindic e conselhèr de Joenessa e Espòrts deth govèrn aranés, Luis Carlos Medina, anoncièc era sua renóncia per motius personaus e professionaus as sòns cargues ena maximala institucion aranesa, en transcors d'un plen extraordinari eth passat dia 3 d'octubre. Luís Carlos Medina expliquèc qu'aguesta ei ua decision fòrça meditada e dificila entà eth, e volguec arregraïr a toti es companhs de govèrn e ath rèste de conselhèrs deth Conselh Generau d'Aran eth sòn acompanyament e colaboracion enes dus mandats en qu'a estat vicesindic d'Aran.

Des dera oposicion, tant UA-PSC coma PRAG, arregraïren es ans dedicadi per Medina ath Conselh e eth sòn talant dialogant ara ora de hèr politica en un país petit coma Aran. Pera sua part, eth sindic d'Aran, Carlos Barrera, soslinhèc que deuant tot s'a de respectar as personas e, en aguest sens, des de CDA, respècten aguesta decision peth dessús de quinsevolh auta circumstància. Barrera, destaquèc eth talent e era dedicacion pendent sèt ans e miei de Luís Carlos Medina as sòns cargues en Conselh.

Ara, era baillessa de Garòs, María Angels Ordax, serà era naua conselhèra d'Administracion Publica e Finances e Transparéncia deth Conselh Generau d'Aran, e César Ruiz Canela aucuparà eth cargue de vicesindic prumèr.

CONSELH GENERAU D'ARAN

Emocion e arregraïment en comiat de Medina

TORISME

Presentacion dera campanha d'iuèrn dera Val d'Aran en Japon

Era conselhèra de Torisme d'Aran, Anna Díaz, amassa damb eth director comerciau de Baqueira Beret, Xavier Ubeira, presentèren en Tòquio (Japon), era campanha dera pròplèu sason d'iuèrn ena Val d'Aran, as operadors toristics japonesi mès importants. Era presentacion debanèc ena sedença der Institut Cervantes de Tòquio a on tanben i assistiren representants de Turesspaña e dera Agéncia Catalana de Torisme. Díaz, avalorèc fòrça positivaments er hèt de poder mantier un contacte dirècte e personau damb es representants des enterpreses toristiques japoneses mès importantes, que se mostrèren fòrça interessades peth nòste destin toristic de montanha e d'esquí. Era conselhèra profitèc es amassades entà hèr conéisher era gran aufèrta toristica d'Aran.

I ASSISTIREN 100 REPRESENTANTS DE DIFERENTI TOUROPERADORS, DE RAKUTEN TRAVEL, MIKI TOURIST, E REPRESENTANTES DERA REVISTA GLOBE-TROTTERS MAGAZINE

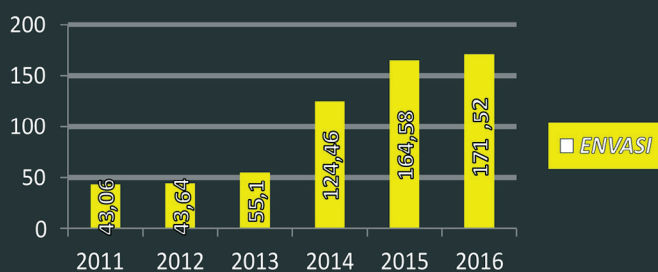

CONSELH GENERAU D'ARAN

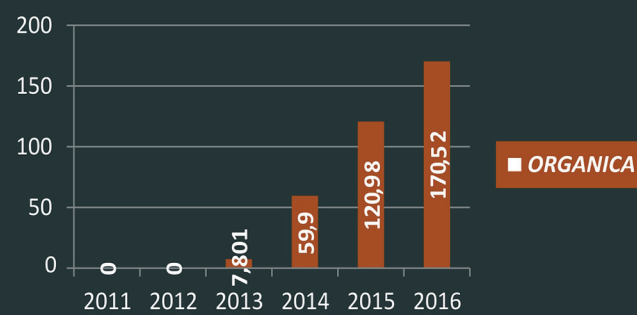
EVOLUCION DETH RECICLATGE

VAL D'ARAN

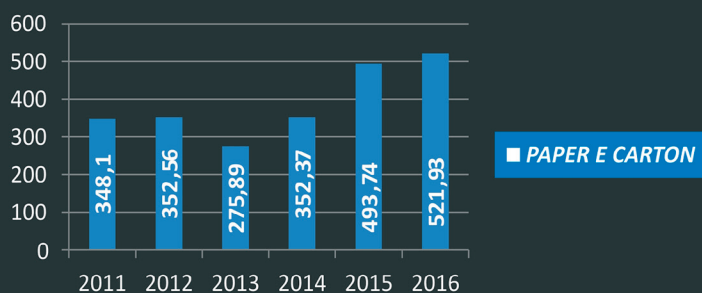
Damb er anim de millhorar era comunicacion e era transparéncia deth servici, s'actualize periodicament era informacion dera produccion dera recuelhuda selectiva en nòste territòri. Er increment progressiu e era conseqüenta millhora d'aguesti percentatges demòstren er aument dera conscienciacion ciutadana sus era importància dera conservacion deth miei ambient

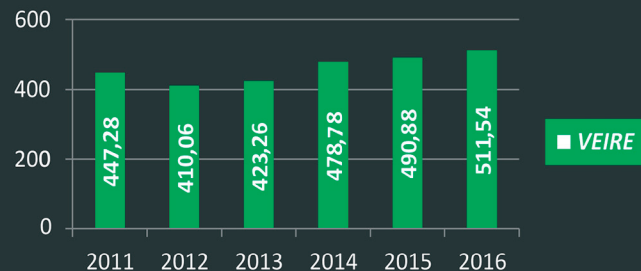
En tres ans auem aumentat un 211,15% era recuelhuda d'envasi

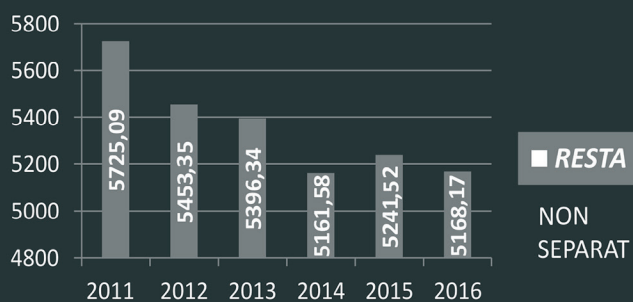
En tres ans auem aumentat un 2086,15% era recuelhuda d'organica

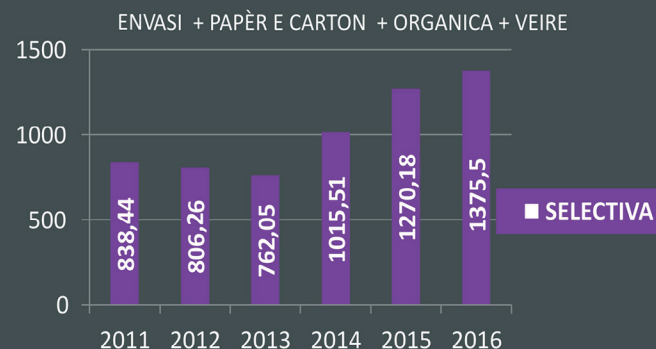
En tres ans auem aumentat un 89,18% era recuelhuda de papèr e carton

En tres ans auem aumentat un 20,86% era recuelhuda de veire

En tres ans auem redusit un 9,73% era recuelhuda de resta

En tres ans auem aumentat un 80,50% ena recuelhuda selectiva

MOS AJUDES A CONTUNHAR MILHORANT ? - RÈSTA + SELECTIVA= ENTORN MÈS NET !!

Conselh Generau d'Aran
d'Aran

ROMERO POLO

Renovació del carrer Montcorbison

AMB AQUESTS TREBALLS, QUE S'ALLARGARAN UNES SETMANES, S'ESTAN SUBSTITUINT DIVERSES CANONADES ANTIGUES I S'ESTAN FENT NOVES LES VORERES DEL VIAL PER FACILITAR L'ACCÉS ALS VIANANTS

TEXT: LAURA RODRÍGUEZ

L'ajuntament de Vielha e Mijaran ja ha començat amb els treballs de substitució de la xarxa d'aigües del carrer Montcorbison de Vielha. Aquestes obres responen a una necessitat urgent d'actuació, a causa de la precària salut que presentaven algunes de les canonades d'aquest servei que abasteix a tota la ciutat. A més, també s'estan realitzant treballs de millora de les voreres al llarg del carrer per facilitar el pas als ciutadans i incrementar la seva seguretat. Aquestes obres estaven previstes en la segona modificació del pressupost municipal d'aquest any, i la partida és de 109.069,91 euros. L'alcalde de Vielha, Juan Antonio Serrano, ha explicat que "la pujada del cànon de sanejament municipal duta a terme per l'Ajuntament es va fer en gran mesura per poder realitzar millores en el servei d'aigües, com la del carrer Montcorbison". Aquestes obres s'han iniciat per la part més alta del carrer i finalitzaran al costat de la rotonda d'entrada a Vielha. Així, es preveu que els treballs s'allarguin unes setmanes.

La partida pressupostària per les obres és de 109.000 euros

AJUNTAMENT DE VIELHA

Aquest nau espai incrementarà es possibilitats d'oci deth Casau

AJUNTAMENT DE VIELHA

ÒCI

Inaugurat eth nau jardín deth Casau des Jubilats

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a inaugurat eth jardín/terrasa e era pista de petanca deth Casau deth Jubilat Sant Miquèu de Vielha. Ua bona notícia entà toti es usatgèrs deth Casau, qu'a compdar d'ara poderàn gaudir d'un espaci més ample e, tanplan, introdusir era petanca ena sua lista d'activitats d'òci a realitzar. Pendent aguesta jornada d'inauguración eth grop de Bollywood de Vielha aufric diuèrses actuacions en tot portar es ritmes més exòtics ath Casau.

PENDENT ERA CELEBRACION DERA JORNADA SE COMPDÈC DAMB ES ACTUACIONES DETH GROU DE BOLLYWOOD E DETH SOLISTA ALEX FILLOY

Ath delà, tanben se compdèc damb eth solista Alex Filloy, qu'estonèc a toti es assistents damb eth solista Alex Filloy, qu'estonèc a toti es assistents damb eth solista Alex Filloy, qu'estonèc a toti es assistents damb eth solista Alex Filloy. Eth grop de Country deth Casau acabèc d'amenizar era jornada.

VILES FLORIDES

Vilac guanya un premi especial

Tot i que Vilac no va poder fer a temps la inscripció al concurs de Viles Florides d'enguany, l'organització li va voler atorgar un dels premis especials. Es tracta del premi extraordinari al Col·lectiu de Veïns de Vilac, en reconeixement a la Millor Participació Ciutadana pel sacrifici veïnal en la plantació de flors i decoració dels carrers. Un fet que impulsarà la participació de Vilac a la següent edició. En aquest sentit, Viles Florides reconeix els municipis que treballen per la transformació dels espais públics a través de l'enjardinament i la millora dels espais verds.

AJUNTAMENT DE VIELHA

SEGURETAT VIÀRIA

Era casilla de Betlan, desrocada

Eth Ministèri de Foment a desrocat era "casilla" de Betlan, plaçada ath costat dera N-230 e dera incorporacion ath pòble. Aquesta decision s'a amiat a tèrme entà melhorar era seguretat viària des veïculls que transiten pera N-230 e as qu'empleguen er accés a Betlan. Er Ajuntament de Vielha e Mijaran realizèc es gestions avientes aquest ostiu damb eth Ministèri dempús dera demana d'inseguretat que reclamauen des d'hège fòrça ans es vesins de Betlan e Aubert.

ER AJUNTAMENT RESPON

Obras durante el otoño

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

Desde el Ayuntamiento de Vielha estamos acabando de perfilar la población para dejarla en las mejores condiciones de cara a la temporada invernal. Gracias a la buena salud económica de que goza el consistorio hemos podido embellecer el pueblo y mejorar los servicios básicos. Una de las principales obras es la sustitución de las cañerías de la calle Montcorbison de Vielha, que estaban obsoletas y necesitaban un cambio urgente. Asimismo, los trabajos en la calle Bergàs también eran una necesidad de primer orden. Por otro lado, se han finalizado los trabajos en la Plaça d'Aran. También se están llevando a cabo mejoras en la Plaça Generalitat, ya que tras las riadas del año 2013, el muro que sostiene el aparcamiento interno y externo de la plaza quedó dañado, y era urgente mejorar la seguridad de este emplazamiento. Por otro lado, también se finalizaron los trabajos de acondicionamiento del Prat de Tishineret, en el Cap dera Vila de Vielha, para que la gente disponga de un espacio de picnic urbano. Y, de aquí en adelante, aún queda trabajo por hacer. En este sentido, en los próximos meses inauguraremos el centro para la juventud en el antiguo matadero de Vielha. Y por otro lado, están previstos los trabajos de mejora en el tejado de la Sala Polivalente. Por lo tanto, trabajamos y trabajaremos durante los próximos meses, para que Vielha y sus ciudadanos dispongan de la población a la altura de lo que merece la capital de la Val d'Aran.

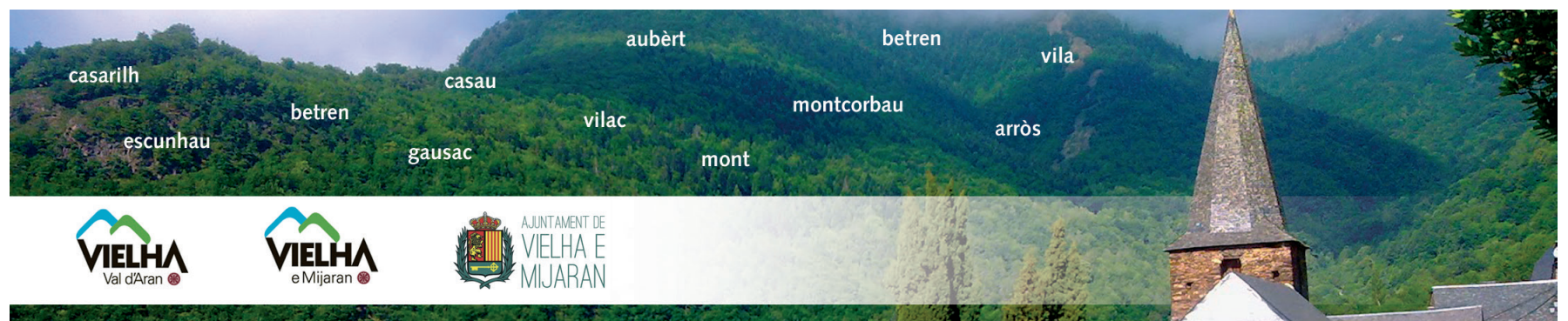
RAMADERIA

Concors deth bestiar e hèira comerciau

Com mèrque era tradicion, cada 8 d'octobre se celèbre en Vielha era hèira ramadèra, amassa damb eth concors deth bestiar, e tanben era hèira comerciau. Enguan un totau de 18 ramadèrs an exposat es sues milhors oelhes, crabes e shivaus en ancian camp de fotbòl de Vielha. En concors s'an repartit diuersi prèmias as milhors exemplars. Ath delà, toti es ramadèrs participaires arreceben uns incentius. En çò que tanh ara hèira comerciau, un totau de 150 paradetes an enaiguat es carrèrs de Vielha, ua chifra relatiuaments major qu'era der an passat e que met de manifest eth creishent interès en aquesta hèira tant per part des comerciaus com des clients.

ER AJUNTAMENT DE VIELHA AUFRIC UN ESDEJOAR POPULAR ENTÀ TOTI ES ASSISTENTS. TANBEN SE BALHÈC UN INCENTIU D'ASSISTÈNCIA AS PAGESI PARTICIPAIRES.

+400

FLORS SON ES QUE SE N'AN
PLANTAT DES DETH CONSISTÒ-
RI, AS QUE CAU SUMAR-I ES
PLANTADES PES VESINS

Exit de Bagergue en Viles Florides

**EI UN DES 12 MUNICIPIES CATALANS DES 130
PARTICIPAIREs QU'ARTENH 4 FLORS D'AUNOR**

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Excellent participacion de Bagergue ena darrèra edicion deth concurs de "Viles Florides", a on ratifiquèc es 4 flors d'aunor arthenhudes dejà en pasat certamen. Aguesta ei era maxima distincion qu'eth concurs a autreat enquia ara, e qu'enguan sonque s'a balhat a 12 municipis.

Aguest certamen arreconeish es municipis que trabalhen pera transformacion des espacis publics a trauès deth enjardinament e era melhora des

espacis verdi. Per aquerò aguest prèmi a contribuït a balhar mès prestigi a Bagergue. En aguest sens, en agost se registrèc un increment deth 25% de toristes ena localitat.

Eth baile de Bagergue, Marc Tarrau expressèc un gran arregrament a toti es vesins deth pòble, ja que "sense eri aguest prèmi non aurie estat possible". En çò que tanh as auti pòbles aranesi participaires en Viles Florides, Arties arthenh 3 flors e Canejan 1.

Er Ajuntament de Bagergue tanben a instalat mès de 25 tèsts

LAURA RODRÍGUEZ

RAMADERIA

Hèira deth Bestiar

Salardú acuelhec era dusau cita deth cicle d'hèires ramadères dera Val d'Aran. Aquiu ua vintea de ramadères portèren es sues crabes, oelhes, shivaus e vaques entà exposar-les, e en bèth cas, aprofitar tà meter-les ara venta. Eth debat entre es participaires siguec es creishenti atacs der os en es sòns ramats. Ath delà, era jornada se completèc damb ua hèira comerciau en nuclèu urban.

LAURA RODRÍGUEZ

arties

baqueira

gessa

salardú

unha

bagergue

garòs

montgarri

tredòs

Ajuntament
NAUT ARAN

S'abilitaràn pannèus com aquest en endrets des rotes protectores

LAURA RODRIGUEZ

"Endinsa't", un projecte tà milhorar en benèster

ES OBJECTIUS QUE SE MÈRQUE SON AVANÇAR EN SALUT E BENÈSTER E IMPULSAR ERA ACTIVITAT ECONOMICA EN MUNICIPI

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Er estrés e era ànsia cada viatge afecten mès ara nòsta societat. E contribuir a redusir es nivèus d'aqueres patologias ei precisament çò que cerque eth nau projecte "Endinsa't", restacat damb era natura e era espiritualitat. Aquesta iniciatiua, qu'ei pionèra, a estat impulsada per Ajuntament de Bossòst e pera Associacion Silene, e a artenhut ua des subvencions LEADER qu'autrege era union Europèa e qu'artenh era quantitat de 38.000 èuros. En aquest sens, ja s'an començat a traçar itineraris respectuosi damb eth miei ambient qu'afavorisquen activitats coma era reflexion o era meditacion jos tres principaus pilars: er auviatge, era natura e era

espiritualitat.

Eth projecte contemple tres zònes d'actuacion: es rotes protectores de Bossòst, eth Còth de Baretja e eth Plan des Bruishes. Era idèa ei abilitar bèth cornèr d'aquestes zònes, en tot installar pannèus damb cites evocadores o d'auti elements, com bancs, entà facilitar era activitat de contemplacion. Eth baile de Bossòst, Amador Marqués, ahig que "entà arténher ua experiéncia vivenciada en aquesti endrets, er objectiu ei compdar damb er acompanyament d'un o d'ua guida".

ER AJUNTAMENT RESPON

Torisme de benèster

AMADOR MARQUÉS
BAILE DE BOSSÒST

Era Val d'Aran se vestís des colors de tardor. Ei ua plan bona epòca tà gausir der entorn. Per aquest motiu, acabam de començar ua viuença innovadora basada ena practica d'activitats restacades damb era natura, era espiritualitat e eth patrimoni. En aquest sens, er Ajuntament de Bossòst met a disposicion ua sòrta de cornèrs en pòble, d'auti en bòsc d'Aubàs, en nomenat Plan des Bruishes, e un darrèr en Còth de Baretja, dubèrti entara promocion dera salut e eth benèster. Aquest projecte forme part d'ua propòsta finançada per UE, per miei d'ua linha LEADER, qu'a de servir entà prebotjar un torisme de qualitat e un tipe d'activitat social, saludabla e economica. Bossòst compde damb atractius que sap dejà profitar e d'auti qu'encara auem de sajar de desvolopar entà plaçar eth municipi coma un referent en profitament respectuós deth sòn patrimoni culturau e religiós e deth sòn entorn naturau. Ei ben cèrt qu'aquest apòrte propietats d'aqueriment d'un major benèster. Tanben eth léser e er accés entàs servicis comerciaus, ostalèrs e gastronòmics contribuisen ath neuriment d'aquest esperit, en miei d'ua societat cada còp mès afectada per estrès. Bossòst cerque atau un lòc entà toti damb desirs de guanhar, de forma senzilha, en salut e, ara fin, en felicitat.

INFRAESTRUCTURES

S'installarà ua fabrica de bièra en Sorieus

Ena darrèra Comission d'Urbanisme dera Val d'Aran se dèc lum verda ath bastiment d'ua fabrica de bièra artesanau en ua des naus plaçades en Sorieus. D'aguesta forma era Comission aprovèc er autrejament dera categoria urbanizabla ad aqueres dues naus, damb er objectiu de legalizar es sues activitats industriaus.

GASTRONOMIA E TRADICIONS

Bossòst se premanís entara "Mongetada"

Eth dissabte 3 de noveme aurà lòc en Bossòst era tradicionau "Mongetada". Pendent tot eth dia s'i realizaràn activitats ludiques e gastronòmiques restacades damb era mongeta aranesa, un producte autoctòn aranés. Tanplan, se celebrarà era Hèira de Bestiar de Bossòst, a on s'i mostraràn es melhors exemplars de crabes, oelhes, vaques e shivaus.

Bona afluència de public ena Hèira deth bestiar

ERA HÈIRA DE LES DA ETH TRET DE GESSUDA ATH CICLE D'HÈIRES RAMADÈRES DERA VAL D'ARAN, E S'INICIE DAMB UN ESDEJOAR DE MONTANHA DE FRANÇ ENTÀ TOTI ES ASSISTENTS

1.000

SON, APUPRÈTZ, ES ESDEJOARS DE MONTANHA QUE S'AUFRIREN PETH MAITIN

150

NOMBRE DE PARADETES DE MATERIAU RAMADÈR, ALIMENTS... QU'ENGUAN S'I AN INSTALLAT ENA HÈIRA

LAURA RODRIGUEZ

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Un solei ben ludent dèc era benvenguda ara Hèira deth bestiar de Les, era prumèra deth cicle que se celèbre en país. Tàs 10 ores s'i aufric un esdejoar popular de montanha, servit pera Escòla d'Ostalaria de Les, conformat per sopa d'alh, embotits e langoïssa. Aguest esdejoar, daurit a tot eth public, compdèc damb era colaboracion deth Supermercat Boya. Tanplan, des de prumèra ora deth maitin uns 150 paradistes èren actius en nuclèu urban de Les. En aguest sens, s'i podèren trapar punts de venta de materiau ramadèr, ròba, productes tipics...

En çò que tanh ara hèira deth bestiar, se compdèc damb un recinte heirau d'apuprètz 1000 m2 d'exposicion pagesa. Aquiu s'i exposèren oelhes, crabes, shivaus e saumets. Ua esca-

dença qu'es ramadèrs aprofitèren tà mostrar es sòns milhor exemplars e méter quauqui d'eri ara venta.

En aguesta naua edicion se recuperèc era passarèla coma espaci emblematic deth recinte heirau. Ath delà, eth tinent de baile de Les, Andreu Cortés, ahigec qu'enguan s'an abalisat bèri carrèrs entà incrementar er espaci peatonau de Les e qu'es vesins e visitants poguen gaudir deth nuclèu d'ua manèra mès segura, comòda e agradiua".

Aguesta hèira represente tanben ua jornada de rencontre des ramadèrs aranesi damb es dera termièra francesa.

MAINADÈRA

Se daurís era escòla mairau

Dempús d'auer mantengut eth servici pendent era tempsada d'ostiu, era escòla mairau de Les daurís es sues pòrtes aguest cors escolar. Era installacion ei totaument adaptada as mainatges de 0 a 3 ans, en tot compdar damb es materiaus de besonh entath sòn suenh, educacion e òci. Ua equipa de professionaus restacadi damb era educacion e era psicologia s'encargue de prestar era atencion as mès petiti. Ath delà, des dera escòla mairau se vò auançar en foment ena convivència dera lengua aranesa, catalana, castelhana, anglesa e francesa. Ua metodologia pensada entà afavorir eth desvolupament intellectuau e emocionau des mainatges e premanir-les entara etapa d'educacion infantila.

AJUNTAMENT DE LES

ETH DESVOLUPAMENT DERA AUTONOMIA, E ERA PRESA DE CONTACTE DAMB ES SÒNS SEMBLABLES SON BÈRI DES BENEFICIS DES ESCÒLES MAIRAUS ENES MAINATGES.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

PERIÒDIC D'ARAN
AUÉ

#Cultura

Exposicion "Perseguits e Sauvats"

SUS ES JOSIVI QUE CROTZÈREN ETH PIRENÈU DE
LHÈIDA EN TOT DEISHAR DARRÈR ES SUES VIDES

TAULA PER ARAN

ACTE EN MEMÒRIA AS EXILIADI ENA DUSAU GUÈRRA MONDIAU

"Camins de Retorn" arrebrebe as exiliadi

Ua cinquantia de persones participèren en "Camins de retorn", ua caminada de reconeishença a totes es persones que se vederen obligades a gèsser deth país dempús dera victòria deth fascisme ena Dusau Guèrra Mondiau: es exiliadi. Eth punt d'amassada siguec en Pònt de Rei, ena termièra damb França, a on se liegec un manifèst e se batièc simbolicaments aquest pònt com "Pònt dera Republica". En dues ores es caminants arribèren a Les, a on s'amassèren en Pòliesportiu dera localitat entà minjar amassa e campar un documentau. Aquesta activitat, qu'a estat organizada per "Taula per Aran", auec un fòrt caractèr reivindicatiu pera extraordinària situacion politica e social que se viu en Catalonha. Un acte plen de simbolisme e memòria en aonor ad aqueri que participèren damb coratge ena luta e resisténcia contra eth nazisme.

S'APROFITÈC ERA ESCADENÇA ENTÀ BATIAR ETH PÒNT DETH REI SIMBOLICAMENTE DAMB "PÒNT DERA REPUBLICA".

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Era Glèisa de Santa Maria de Mijaran de Vielha acuelh des de finaus de seteme era exposicion "Perseguits e Sauvats. Non volien qu'existíssem". Aquesta mòstra narre ua part importanta e non guaire coneishuda dera istòria d'Aran e qu'a coma principau objectiu recuperar era memòria deth pas peth Pirenèu ilerdenc de milèrs de josivi que hugien der Olocaust pendent era Dusau Guèrra Mondiau. Era Deputacion de Lhèida impulsèc aquesta iniciatiua a trauès der Institut d'Estudis Ilerdencs, eth Patronat de Torisme e era colaboracion d'Ajuntaments e deth Conselh Generau d'Aran.

Era mòstra s'articule en cinc parts dispairetes; ua d'eres dedicada ara solidaritat de lheidatans anonims qu'ajudèren as que hugien der Olocaust. Un aute apartat parle des detonants qu'alarmèren eth pòble josieu; un tresau que se centre enes metòdes de repression e es dus darrèr an a veir damb eth contèxt istoric des Pirenèus e der Estat espanhòu.

Se tracte d'ua mòstra itineranta qu'a viatjat a localitats com Tolosa e Sòrt.

Ath delà, eth projècte a permetut tanben recuperar e senhalizar es rotes d'evasion des refugiats josivi a trauès des Pirenèus de Lhèida pendent era Dusau Guèrra Mondiau. Son quate itinèraris senhalizadi que transcorren pera Val d'Aran, era Nauta Ribagòrça, eth Palhars Sobirà, eth Naut Urgèl e era Cerdanha.

Fin finau, era exposicion "Perseguits e Sauvats. Non volien qu'existíssem" se poderà visitar ena Glèisa de Sta. Maria de Mijaran enquiath pròplèu dimenge 4 de noveme.

#eth debat d'Aran

CLARA VILLAR

ETH DEBAT D'ARAN DETH MES DE
NOVEME SERÀ:

Eth pas des josivi peth
Pirenèu de Lhèida

Se vòs hèr bèra pregunta, envia un
correu electronic a:
aran@lleidatv.cat

CAMPA TOT ETH DEBAT
arantv.alacarta.com

Tres istòries de superacion personau

**ER ESPÒRT, ETH DENOMINADOR COMUN QU'A BALHAT
ERA MOTIVACION TÀ LUTAR CÒNTRA ES DIFICULTATS**

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

A viatges era rutina, ua des malauties mès perilhoses deth sègle XXI, mos hè a deishar de valorar cadun des batecs deth nòste còr. Era rutina mos pòt hèr desbrembar eth valor dera vida, des petiti detalhs e des grani tresaus que mos entornegen. E açò ben ac saben Sara Díaz, Paco Miranda, e Lucas Casas. Tres persones qu'an lutat, respectiuaments, còntra es dificultats que supause un accident de biciclèta, un accident de coche e eth patiment d'un càncer infantil. Tres istòries de persones qu'an vist era mòrt molt d'a pròp, istòries de persones qu'an superat toti es rèptes que se li an metut ath deuant, gràcies a sòns e illusions e, en grana mesura, gràcies ar espòrt. En debat se pòt comprovar qu'aguestes difícils circumstàncies pes qu'an

agut de passar es nòsti 3 protagonistes non sonque les an deishat cicatritz, senon que tanben les an hèt a valorar mès era vida.

Gràcies as aportacions deth psicòlog Jordi Arjó s'a pogut hèr ua interpretacion professionau de toti es traumes que pòden deishar aquestes experiències e d'era importància dera actitud dera persona.

Aguest debat mos a hèt a soscar sus eth valor qu'an es petiti detalhs dera vida. Istòries que cau compdar pr'amor que dan alend ad aqueres persones que, per diferents circumstàncies, se trapen en tot lutar per respirar, coma li passèc a Sara, Paco e Lucas en sòn moment. Vòs conèisher damb detalh aquestes 3 polides istòries de superacion personau?

Es frases de...

SARA DÍAZ

ESPORTISTA QUE PATIC UN ACCIDENT DE BICICLÈTA

"Dempús deth mèn grèu accident tornè a nèisher, e ei per aquerò que celèbri dus aniversaris ar an "

PACO MIRANDA

ESPORTISTA QUE PATIC UN ACCIDENT DE COCHE

"È gessut tà deuant pr'amor qu'è lutat de forma constant e m'è deishat ajudar pes beneficis der espòrt"

LUCAS CASAS

CICLISTA PROFESSIONAU QUE PATIC UN CÀNCER

"Quan superè era malautia, me convertí ena persona mès erosa deth mon: era vida ei era recompensa"

JORDI ARJÓ

PSICÒLOG DERA AECC

"Tà superar aquestes situacions cau actitud positiua, acompanyament e mercar-se mètes e objectius"

ESCÒLA OFICIAU D'IDIÒMES

Eth centre de Vielha aufrís enguan quatau e cincau cors d'anglés

TÈXTE: **CLARA VILLAR**

Era Escòla Oficiau d'Idiòmes de Lleida (EOI) ei un centre public damb sedença en Vielha (plaçat en Centre de Formacion d'Adults deth cap-lòc aranés). Se dedique de forma exclusiua ar ensenhament d'idiòmes e, enguan, en nòste parçan impartís classes d'anglés de quatau e cincau cors. Un avantatge d'aguest centre ei que, en tractar-se d'un centre public, es prètz des sues classes son fòrça redusidi comparadi damb es escòles privades e, ath delà, quan es alumnes apròven cincau obtien un certificat B2 reconeishut en tota Euròpa, sense auer de pagar arren mès.

Çò de mes destacat d'aprèner idiòmes ena EOI ei era metodologia qu'hèn a servir, fòrça centrada en pròpi alumne que, des deth primèr dia, participe molt en classe. Se met fòrça enfasi ena expression orau e era escota, entà familiarizar-se damb era lengua e èster ben premanits tà hèr-la a servir.

Ena Escòla Oficiau d'Idiòmes de Vielha e realizen activitats de tot tipe, des de cinèma en anglés o hèstes gastronòmiques a gessudes, entà hèr es classes çò de mès dinàmiques possibles. Se cerque qu'es dues ores e mieja que dure cada classe siquen tot lo divertides que sigue possible, en tot aprèner ath madeish còp.

Aguestes classes s'impartissen es dimars e dimèrcles 4:15 a 6:30 entàs alumnes de quatau e de 6:30 a 8:45 tàs de cincau. Ua oportunitat d'aprèner e conèisher gent naua ath madeish temps que, segontes quauqui des alumnes que dejà an acabat es sòns estudis, ei çò de mès recomanable.

EOI LLEIDA

EOI

INICI DERA ACTIVITAT

2013

DIRECTORA EOI LLEIDA

SOLE SEBASTIA

PROFESSOR VIELHA

OSCAR SABATA

PLAÇAMENT

CFA VIELHA

QUÉ HEM?

Aufrim classes d'anglés basades en ua metodologia fòrça centrada en alumne. Volem qu'aprenque de forma divertida e en tot hèr a servir er idiòma, tà que sigue prèst entà hèr-lo servir tostemp que le calgue. En tot finalizar eth cincau cors, er alumne obtien un certificat de nivèu B2.

QU'ES ALUMNES DERA EOI APRENGUEN DE FORMA DINAMICA E DIVERTIDA EI ETH PRINCIPAU OBJECTIU DETH CENTRE

«Canadà an estat dus ans aprofitats ath maxim»

Quina a estat era tua trajectòria en patinatge artistic enquiara? Començè a patinar ena pista de gèu de Vielha tàs 6 o 7 ans. Dera Val d'Aran me'n anè a Barcelona a entrenar damb eth Fotbòl Club Barcelona, tostemp hènt patinatge individuau enquia que me'n anè a Canadà tà començar ua naua disciplina de parelles qu'en Espanha non ei guaire practicada pr'amor que non auem es condicions necessàries. Pendent es dus ans qu'e estat en Canadà, e entrenat damb un gran equip format per gent de totes es nacionalitats e e agut dues parelles. A partir d'aquí e podut participar en dus mondiaus junior, en bères copes deth mon junior, en Campionat d'Espanha e tanben en d'alti campionats nacionaus.

Coma a estat era experiència d'entrenar en Canadà? Tà jo an estat dus ans gaudint d'ua grana experiència qu'e aprofitat ath maxim. E après anglés, e milhorat eth mèn nivèu de francés, e coneishut a gent increible, e estat entrenant damb es milhors deth mon, en un gran ambient de treball. E après moltíssim.

Enguan entrenes en Barcelona un aute còp, per què eth cambi? Sense ua ajuda des federacions tara mia familia ei molt dificil de mantier-me

CLARA VILLAR

TÒN CONSUL ENTREVISTA

TÈXTE: **CLARA VILLAR**

Era joen promesa aranesa deth patinatge artistic torne a Barcelona dempús de dus ans entrenant damb es milhors en Canadà entà premanir-se físicament mentre trape naua parelha artistica. Un gran exemple de compromís e esfòrç, que combine es sòns meritis coma esportista damb es estudis.

en Canadà. Mos prepausèren d'anar-me'n a Milan, a on i a un centre d'entrenament fòrça bon mès Isabella, era mia parelha artistica, non volec anar-se'n tan luenh perque ei des EUA e ère un cambi massa gran. Per aquerò dejà no entrenam amassa e jo me'n vau enguan tà Barcelona mentre trapi a bèth un tà seguir entrenant.

Quini son es tòns objectius tà en-

guan? Voi milhorar molt era mia condicion fisica, aprofitar que aguest an sò solet entà poder milhorar molt en aguest aspècte e aprofitar tà entrenar molt individuament e qu'er an que ven quan trapa parelha pogue èster ath 100%. Combinarè es entrenaments damb es mens estudis d'ADE ena Universitat Pompeu Fabra, poirè gaudir dera experiència universitària, des mens amics e era mia familia.

autoescuela pallars

Aprovaràs ràpid, conduiràs segur!

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4
25530 (Lleida) · T:619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

www.autoescolapallars.com